

EL LLENGUATGE

Quantitatius

És ben sabut que exercint la mateixa funció que els anomenats adjectius quantitatius es pot usar tota una sèrie il·limitada de locucions, algunes de les quals són molt populars i habituals. De fet, la majoria d'aquestes locucions quantitatives són equivalents de *molt*, com *una colla*, *un munt*, *una pila*, *un gavadal*, *una muntanya*, *un grapat*, *un feix*, o de *poc*, com *un xic*, *una mica*, *un tros*, *un pèl*, *un punt*, etc. (Totes aquestes expressions, precedint el substantiu, s'hi enllacen per mitjà de la preposició *de*.) Però a més d'aquestes formes de llenguatge de caire popular es poden usar també, i són efectivament usades, certes circumlocucions de caràcter analític, que solen tenir el substantiu *quantitat* (o bé *nombre*) com a mot principal. Així, en lloc de *molt* es pot dir, en molts casos, *una gran quantitat* o *un gran nombre*: *molt menjar* o *una gran quantitat de menjar*, *molts llibres* o *un gran nombre de llibres*. Anàlogament, en lloc de *poc* es pot usar *una petita quantitat* o *un petit nombre*, en lloc de *prou*, *una quantitat* o *un nombre suficient*, en comptes de *bastant* podem dir *una quantitat* o *un nombre regular*, en lloc de *massa*, *una quantitat excessiva*, *un nombre excessiu* o, simplement, *un excés*, en comptes de *gens* es pot dir *una certa quantitat* o *la més mínima quantitat*, etc. Algunes d'aquestes circumlocucions —el nombre de les quals es podria ampliar amb d'altres d'anàlogues o amb simples variants— coincideixen, més o menys, amb les definicions que els diccionaris fan dels adjectius equivalents.

Però que aquestes circumlocucions es puguin usar —en certs casos— amb el mateix valor que els mots quantitatius a què corresponen, no vol pas dir que convingui de fer-ho sistemàticament. Són diverses les raons que poden aconsellar, en un moment determinat, de recórrer-hi deliberadament, talment com ho recorre a qualsevol dels altres mitjans d'expressió que la llengua ens ofereix en la seva gran varietat i en la seva riquesa de possibilitats. Normalment, les raons que ens indueixen a fer-ho són raons d'estil. No manquen els casos, però, en què s'hi recorre d'una manera inconscient i deliberada. En tot cas, és ben evident que l'abús que alguns fan d'aquestes circumlocucions —que haurien d'ésser només formes de recurs— es tradueix en una expressió artificiosa i encarcerada, mancada de fluïdesa, de la qual potser no sabran discernir la causa.

Albert Jané